Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 89. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 20-го КВІТНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 20, 1977 No. 89. VOL. LXXXIV.

Прем'єр Португалії одержить нагороду за оборону людських прав

Ню Йорк. — Прем'єр Португалії і голова урядової Соціялістичної партії Маріо Соарес прибув в понеділок, 18-го квітня ц. р., до Ню Йорку, щоб взяти участь в церемонії вручення йому спеціяльної нагороди за оборону людських прав. Нагороду вручить Соаресові амбасадор ЗСА до ОН Андрю Янг з рамени Міжнародної Ліги Оборони Людських Прав в світі. На окремій плякаті, яка буде вручена Соаресові, між іншим, написано:

„За його непослаблену відданість ідеям демократії і свободи, оборону людських прав, надхнення його народу до боротьби за свободу Маріо Соареса нагороджується цією виїмковою плякатою''. Соарес, як відомо, був довголітнім політичним в'язнем за панування в Португалії диктатури Салязара, а в 1968 році змушений покинути країну і виїхати за кордон. В 1976 р. Соарес був обраний прем'єр-міністром у вільних виборах, які не відбувалися в Португалії майже 50 років. Після церемонії прем'єр Соарес виїде до Вашінгтону, де розпічнеться його офіційна візита в ЗСА і зустрічі з президентом Картером та іншими політичними діячами Америки.

Українська Баптистська Церква відзначає 125-річчя

Чікаґо, Ілл. — Двомісячник „Післанець Правди", орган Українського Місійно-Біблійного Товариства та Об'єднання Українських Євангельсько - Баптистських Церков в ЗСА інформує, що в 1977 р. ця Церква відмічуватиме 125-річний ювілей Української Баптистської Церкви, в Україні основаної в 1852 р. „Того знаменного року, — пише згаданий журнал, — почав горіти вогонь правди Божої, вогонь пробудження, який почав просвічувати промінням світла Євангелії Христової серця нашого народу. І хоч вороги правди, вороги світла, вороги самого Бога, робили все можливе, щоб цей вогонь загасити, то всі їхні зусилля, включно з тортурами, переслідуваннями, гоненнями, висиланням на Сибір, не змогли погасити могутнього полум'я цього святого вогню". Першим баптистом в Україні уважався Іван Онищенко з Херсонщини. Історик проф. Михайло Грушевський каже, що „чисте життя, глибока віра, міцні переконання Івана Онищенка робили сильний ефект на тих, з ким він мав зв'язок".

Згідно з рішенням Світового Конґресу Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства — Української Баптистської Церкви в ЗСА, Канаді, Австралії, Англії, Південної Америки і України, евангельсько-баптистські церкви влаштовуватимуть окремі святкування для відзначення цього ювілею. Спільні святкування відбудуться в часі Ювілейного Конгресу, який відбудеться в днях від 2-5-го вересня ц.р. в українській баптистській церкві в Чікаґо. Гаслом для відзначення Ювілею є: „Перемога з Христом".

Звернення у справі Ювілейних святкувань підписали: Олекса Гарбузюк, голова ВЄвББ і Володимир Домашовець, генеральний секретар.

Пластуни в ЗСА матимуть свій з'їзд цієї суботи і неділі

Союзівка. — XIII Крайовий Пластовий З'їзд ЗСА відбудеться на цій оселі УНСоюзу біля Керґонксону, Н. Й. цієї суботи і неділі 23 - 24 квітня ц. р. В програмі: наради комісій над справами виховними, фінансовими, видавничими (Пласт видає три журнали — „Готуйсь" для новацтва, „Юнак" для юнацтва та „Пластовий Шлях" для дорослих) та статутовими, звіти уступаючої Крайової Пластової Старшини, яка в цій каденції діяла під проводом голови пл. сен. Андрія Миця, вибір нового проводу на наступні два роки, намічення пляну праці, святочна вечеря.

Згідно зі звітом уступаючого проводу, на кінець 1976 року Пласт у ЗСА нараховував 4,216 членів, в тому 2,067 пластунів та 2,149 пластунок, які згуртовані в 30-ох місцевостях-станицях.

АДУК одержала леґальне визнання стейтових властей

Ню Йорк. — На квартальних зборах членів Асоціяції Діячів Української Культури, що відбулись тут 15 квітня 1977 р. в Домі ОВФронту, в приявності 20 осіб, членів Нюйоркського Відділу, голова ГУ АДУК-ЗСА ред. Л. Полтава повідомив, що заходами адвокатської канцелярії адв. Івана Флиса і д-ра Аскольда Лозинського Асоціяція одержала 7 березня леґально-правне визнання стейтових властей в м. Олбані. Наступним заходом буде одержання для АДУК у Америці звільнення від податків. З 58 членів у кінці 1976 р. АДУК зросла в Америці до 137 членів, активних у різних місцевостях і в різних ділянках української національної культури. Повідомлено також, що З'їзд АДУК відбудеться в Ню Йорку 8 і 9 жовтня ц.р.

Учасники зборів одностайно вибрали на голову Відділу АДУК у Ню Йорку актора і театрального режисера середнього покоління п. Михайла Яблонського, телефон: (212) 782-3109.

Учасники зборів зокрема згадали і вшанували Валентина Мороза в день його народження, що припадав саме на день нарад. Зачитано уривок з листа з України, в якому повідомляється, що в Дніпропетровському Театрі Опери та балету позникали в останніх місяцях партитури українських клясичних опер і залишились у оперовій бібліотеці лише клявіри (фортепіяновий супровід).

ВШАНУЮТЬ АРНОЛЬДА МАРҐОЛІНА

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук у ЗСА влаштовує в неділю, 24-го квітня ц. р., о год. 2:30 по полудні в Будинку Академії при 206 Вест 100-та вулиця Урочисту Конференцію для відзначення 100-річчя з дня народження і 20-річчя з дня смерти Арнольда Давидовича Марґоліна. В програмі: Василь Омельченко — вступне слово, Любов Марґоліна-Гансен — „Молодий Арнольд Давидович'', Антін Батюк — „Моє знайомство з А. Д. Марґоліним'', Ярослав Білинський — „Політика в Українській ССР після усунення Шелеста — чи означає вона поворот до сталінізму''.

КАРТЕР ЗАКЛИКАЄ ЗАОЩАДЖУВАТИ ПАЛЬНЕ, ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД „КАТАСТРОФОЮ"

Вашінгтон. — Виступаючи на телебаченні і по радіо, президент Джіммі Картер у понеділок, 18-го квітня, перестеріг американський нарід, що Америці загрожує „крайова катастрофа'', якщо вже тепер не будуть пороблені заходи, щоб заощадити різні роди пального та розбудувати інші джерела енерґії. Він також попередив, що треба буде збільшити ціни на деякі роди пального і встановити кари для тих, які марнотратно вживають енерґетичні продукти.

Промовляючи до американського народу два дні перед тим, заки особисто представить свою енерґетичну програму Конгресові, Президент сказав, що якщо ЗСА не перестануть марнувати пальне, то вже в 1980-их роках країна відчуватиме великі браки в тій ділянці. Він не подав подробиць свого енерґетичного пляну, але заявив, що плян вимагатиме „пожертв від всіх частин суспільства'' і змін у дотеперішньому способі життя. З достовірних джерел твердять, що Президент закликатиме Конґрес підвищити ціни на різні роди пального, зокрема на нафтові продукти і природний газ, підвищити податки та встановити обмеження на вживання різних родів енерґії.

Більшість демократичних законодавців погоджується з прогнозами і пропозиціями Президента, зазначуючи, що він представляє „реалістичну картину'', але деякі демократичні члени обох Палат Конгресу і багато республіканських законодавців вже в понеділок, 18-го квітня, заявили, що противитимуться таким пропозиціям, як підвищення цін і податків на бензину.

Президент Картер у своїй промові сказав, що енерґетична проблема майже така небезпечна для ЗСА, як загроза війни, бо єдиною альтернативою до заощадження пального і розбудови нових джерел енерґії є „крайова катастрофа'', яка може спричинити страшну інфляцію, масове безробіття, зменшення продукції, знищення довкілля і збільшення залежности ЗСА від інших країн щодо постачання пального, що доведе до того, що закордонна політика ЗСА до великої міри може бути диктована чужими державами.

Президент заявив, що хоча всі прошарки американського суспільства мусітимуть пожертвувати вигодою і прибутками, то запевнив, що ці пожертви стосуватимуться всіх однаково і будуть справедливі, підкреслюючи, що його уряд подбає, щоб продуценти нафтових та інших енергетичних продуктів не використовували загрозливу ситуацію для самозбагачення.

Постійно підкреслюючи, що „енергетична проблема є дійсністю'', хоча велика кількість американців не вірить в це, Президент заявив, що його енергетична програма має на меті до 1985-го року осягнути такі цілі: зменшити на 10 відсотків вживання бензини; сповільнити постійний зріст запотребування ЗСА на різні роди пального; драстично зменшити імпорт нафти з чужих країн, із потенційних 16 мільйонів бочок денно до 6 мільйонів бочок; встановити стратегічні запаси нафти на оборонні потреби країни; збільшити на дві третіх продукцію вугілля; ізолювати 90 відсотків всіх старших будинків і всі нові споруди; використовувати соняшну енерґію для огрівання 2.5 мільйона будинків.

Президент кількакратно підкреслював, що найголовнішим складником його енерґетичної програми є „драстичне заощадження різних родів пального''. Накреслюючи 10 принципів, на яких ця програма буде базована, він зазначив, що найголовнішими будуть власне заощадження енергії та „реалістичні ціни'', тобто попередив, що ціни на більшість родів пального, зокрема на бензину та природний газ, значно зростуть.

Крім заплянованої на середу промови перед Конгресом, президент Картер у п'ятницю має відбути пресову конференцію, яка теж буде в більшості присвячена енергетичним справам.

Президент Картер під час звернення до народу з Білого Дому

Енерґетичний плян Білого Дому може збільшити податки на бензину

Вашінгтон. — Економісти з приватного сектора і спеціялісти, які працюють для федерального уряду, вказують, що енерґетичний плян, який президент Джіммі Картер плянує передати Конґресові наступної середи, може спричинитися до того, що податки на ґальон бензини будуть зростати по 5 центів кожного року протягом наступних 10-ох років, тобто, в 1987-му році на кожний ґальон бензини податки виноситимуть 54 центи. Тепер вони виносять 4 центи. Уряд вважає, що вищі податки спричиняться до збільшення продукції нафтових продуктів американськими фірмами, що зменшить залежність ЗСА від чужих країн в ділянці пального.

ЗСА відмовляють візи представникам совєтських профспілок

Вашінґтон. — Минулої суботи, 16-го квітня, Державний департамент відмовився видати в'їздні візи для трьох представників совєтських робітничих спілок, хоча ці представники одержали запрошення від Геррі Бріджеса, президента Міжнародної робітничої спілки портових вантажників, взяти участь в річній конвенції тієї профспілки, яка має відбутися в Сієтл, Вашінґтон, протягом наступного тижня. Державний департамент базував свої рішення на законі, який забороняє в'їзд до ЗСА будь-якому членові комуністичного уряду чи партії, як теж представникам організацій, контрольованих компартіями, хібащо уряд ЗСА видасть спеціяльний дозвіл.

Не зважаючи на те, що президент Джіммі Картер вже кількакратно заявляв, що хоче знести обмеження на подорожування громадян чужих держав по Америці, без уваги на те, з якої країни ці відвідувачі походять, Державний департамент все одно відмовився видати візи для тих трьох представників совєтських профспілок, і то правдоподібно тому, що проти таких відвідин заявився провід Американської Федерації Праці — Конґресу Індустріяльних Організації (АФП-КІО). Лейн Кіркленд, речник АФП-КІО, заявив, що американський робітничий рух не визнає згаданих трьох совєтських представників як репрезентантів робітників СССР, бо у Совєтському Союзі та інших комуністичних державах нема дійсних робітничих профспілок, а „так звані представники профспілок фактично є панами над робітниками", бо є речниками уряду СССР, а не робітників.

В неділю, 17-го квітня, совєтське пресове аґенство ТАСС запротестувало проти рішення Державного департаменту, заявляючи, що відмовлення в'їздної візи для трьох совєтських верховодів профспілок є „порушенням Гельсінкського домовлення", яке передбачує „вільніший обмін людьми, ідеями та інформаціями". Як вказують коментатори, Москва не застосовує цієї постанови Гельсінкського домовлення, коли заглушує радіопередачі із Заходу, не допускає західньої преси та дуже обмежує право еміґрації із СССР.

У Ліхтенштайні жінки вже можуть голосувати

Вадуз. — У Ліхтенштайні, малому князівстві, що його очолює від 1938-го року князь Франц Йосиф II, в столиці цієї країни — Вадуз, жінки вперше змогли брати активну участь у голосуванні на суддів цього міста. На 1.150 виборців більшу частину становлять жінки. У Ліхтенштайні, населення якого виносить 22.800 на території 65 квадратових миль, жінки на протязі довгих років боролися за рівноправність, але чоловіки завжди придавлювали їхні зусилля. Закон, що його прийняв Парлямент минулого року, надав право асамблеям поодиноких місцевостей дозволити голосувати жінкам щодо місцевих справ.

Ліхтенштайн, що лежить поміж Швайцарією і Австрією, був колись частиною Римської імперії, а окремим князівством став від 1719-го року.

БРЕЖНЄВ ПЕРЕСТЕРІГАЄ „ІМПЕРІЯЛІСТІВ" ПЕРЕД КОНСЕНКВЕНЦІЯМИ В ЗАЇРІ

Москва. — Генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв виступив в понеділок, 18-го квітня ц. р. з пересторогою проти тих країн, які бажають воювати в Заїрі, кажучи, що вони у випадку комплікацій, візьмуть на себе повну відповідальність за розвиток подій у тій країні. „Якщо назріють нові і небезпечні події в Африці, — заявив Брежнєв, — повна відповідальність впаде на тих, які порушили підставові принципи міждержавних відносин, а саме невмішування у внутрішні справи інших країн". Брежнєв оминав назв держав, які, на його думку, вмішуються у внутрішні справи Заїру і говорив тільки про „імперіялістичні сили, які намагаються вмішуватись у справи Заїру", як також не називав евентуальних консеквенцій, що мали б наступити в будучому. З окремих натяків у промові Брежнєва можна було здогадуватися, що Совєтський Союз найбільше „турбується" приявністю в Заїрі французьких військових літаків, мароканських військових частин і американської допомоги на більшу скалю. Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" в Москві, Крістофер Врен, інформує, що совєтська преса намагається тепер форсувати думку, що в Заїрі не було жадної інвазії, що це внутрішнє повстання народу для звільнення провінції Шаба, колишньої Катанґи. Ця ж преса також категорично відкидає „західні здогади", що повстанці одержують військову допомогу з СССР і Куби. При тому не згадується Анґолі, яка є совєтським сателітом в Африці і через яку Москва може доставляти ввесь військовий матеріял для воюючих частин в Заїрі. Газета „Правда", яка є органом ЦК КПСС, в окремому коментарі в числі з 18-го квітня ц. р. говорить про „спеціяльне заінтересування імперіялістичних кіл" багатою провінцією Шаба, щоб опісля використовувати її економічно. Совєтська пресова аґенція ТАСС твердить, що ці ж „імперіялістичні кола" намагаються втягнути арабські країни у конфлікт в Заїрі і твердить, що не тільки Мароко вислало свої військові частини, але також Єгипет готується до висилки свої вояків.

Брежнєв, виголошуючи свою промову на обіді на привітання президента Сирії Гафеза ель Ассада, намагався підчеркувати посередничу ролю Совєтського Союзу не тільки в Африці, але також на Близькому Сході та обіцяв Сирії привернення її земель, захоплених ізраїльтянами. Він висловив також надію, що Ізраїль прийме совєтські пропозиції про поступове відтягнення ізраїльських військ з окупованих арабських територій. „Всі ті, які намагаються вмішуватись у не свої інтереси, мусять рахуватися з консеквенціями, які наступлять в Заїрі чи в інших частинах світу", — заявив совєтський ватажок.

Заїрська армія розпочала наступ на позиції напасників

Кіншаса, Заїр. — Заїрська армія, піддержувана летунством і мароканськими військовими частинами, розпочала протинаступ на позиції катанґійських напасників, які, користуючись піддержкою Анґолі, Совєтського Союзу і Куби, захопили були частину провінції Шаба і намагалися окупувати місто Колвезі, яке славиться своїми копальнями міді. Президент Заїру Мобуту Сесе Секо переконаний, що урядова армія, яка тепер розпоряджає багато кращим вивінуванням і літаками французького виробу, розгромить комунізуючі партизанські частини і прочистить провінцію від диверсійних партизанських частин, які діють переважно у колишній провінції Конґо. Мобуту повторив своє обвинувачення проти Куби і Анґолі, які, на його думку, спровокували конфлікт і тепер піддержують партизан зброєю і військовим вирядом. Президент Мобуту вважає, що Совєтський Союз також вмішується у конфлікт, бо партизанські частини користуються совєтською зброєю. Мароко покищо вислало до Заїру 1.500 добре вишколених вояків, які тепер воюють разом з заїрською армією на фронті проти напасників. Загально припускають, що Мароко вишле до Заїру 5.000 своїх вояків, якщо ситуація там не зміниться. Західні кореспонденти і політичні спостерігачі звітують, що президент Анґолі Аґостіно Нето веде переговори з кубинським диктатором Фіделем Кастроом про вжиття кубинських частин, які у числі 15.000 вояків стаціонують тепер в Анґолі. Президент Нето вважає, що його армія не здібна воювати проти добре вишколених і модерно озброєних вояків мароканської армії, і тому він вважає, що Куба повинна погодитись на участь її військових частин у боях в Заїрі. Якщо йдеться про західні держави, то єдина Франція дала Заїрові військову допомогу літаками і вислала кількадесят техніків, які обслуговують дещо скомпліковані бойові машини. Інші держави, в тому числі ЗСА, обмежились покищо до допомоги військовим вирядом, шпитальним влаштуванням, харчами, одягом тощо. Але ситуація може кожного дня змінитися, якщо Москва і Гавана вирішать офіційно вмішатися у конфлікт.

ЕЙМІ КАРТЕР ВЧИЛАСЬ ПИСАТИ ПИСАНКИ НА ЦЬОГОРІЧНОМУ ДИТЯЧОМУ ФЕСТИВАЛІ КАЧАННЯ КРАШАНОК У БІЛОМУ ДОМІ

Вашінґтон (Н.Н.)— У Великодній понеділок, 11-го квітня, у парку Білого Дому у Вашінґтоні відбувся традиційний дитячий фестиваль — качання крашанок. В цьогорічній програмі, як і два попередні роки, був показ писання українських писанок. Дитячий фестиваль качання крашанок влаштовано в південній частині парку Білого Дому, де звичайно відбуваються церемонії привітання державних керівників чужоземних країн, що відвідують нашу столицю. Тисячі дітей у супроводі своїх родичів виповнили зелені травники парку. Всюди було чути дитячий сміх і гамір. При вході до парку маленьких відвідувачів з кошичками в руках, виповнених крашанками, чоколядовими зайчиками і ляльками, вітали усміхнені члени охорони Білого Дому і паяци та фокусники. Дітей розважав ляльковий театр, ансамбль американських народних танців і музики, а під крислатими деревами парку військова оркестра грала марші та різні веселі мелодії.

Недалеко від Білого Дому на траві відбувались змагання в качанні крашанок ложкою для дітей у віці від 2 до 8 років життя. Цього року переможці замість грамот із підписом дружини Президента одержували біле яєчко з намальованим на ньому Білим Домом на тлі блакитного неба і зеленої трави. Переможені одержували цукерки.

(Закінчення на стор. 3-ій)

Група писанкарів біля Білого Дому. Стоять (зліва): Олег Кулій. Марія Скоцко, Марія Кулій, Павлусь Кулій, Маша Кашуба. Юрій Кулій і Тарас Масник.

Заїр обвинувачує СССР у летунському нападі на Замбію

Кіншаса, Заїр. — Президент Заїру Мобуту Сесе Секо обвинувачував в четвер, 14-го квітня ц.р., Совєтський Союз в летунському рейді на Замбію і знищенні там забудувань харитативної місії і шпиталю. Як відомо, вину за знищення місії уряд СССР і деякі уряди африканських держав намагалися скинути на Заїр, щоб тим самим скомпромітувати його в очах африканських сусідів, зокрема Замбії. Президент Мобуту категорично відкинув обвинувачення, заявляючи, що збройні сили Заїру не мають нічого спільного з названим бомбовим рейдом. „Росіяни самі влаштували напад на прикордонну місцевість в Замбії, — заявив Мобуту, — щоб порізнити нас з нашими приятелями в Замбії і викликати реакцію тамошнього президента Кеннета Каунди, який не бажав вмішуватися у конфлікт в Заїрі". Уряд Заїру вислав представників до Замбії, щоб вияснити ситуацію. При тій нагоді Мобуту відкинув обвинувачення Анґолі, що заїрське летунство бомбардує прикордонні місцевості сусідніх країн і обстрілює їхні торговельні кораблі на ріці Конґо. Обвинувачення Анґолі Мобуту назвав „новими методами", які почали стосувати у відношенні до Заїру Совєтський Союз, Куба і Анґоля.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Заїр — запальне місце світу

Розвиток подій в Заїрі, колишньому бельгійському Конго, африканській державі, яка сусідує з одного боку з заприязненою Родезією і на півдні з новопосталою прокомуністичною Анголею, від якої, як твердить президент Заїру Мобуту Сесе Секо і як здогадуються західні політичні спостерігачі, походить все лихо, — викликає тривогу в цілому світі, зокрема на Заході. Цей бо здавалося б льокальний конфлікт і вторгнення до Заїру партизанських частин, вишколених і оззброєних в Анґолі, які почали свої воєнні дії мабуть за благословенням Москви і Гавани, може перетворитися у другий В'єтнам і причинитися до розпалення війни та воєнної конфронтації між комуністичним і антикомуністичним світом. Мова в першу чергу про З'єднані Стейти Америки, лідера вільного світу, і Совєтський Союз, репрезентанта світу комуністичних держав, за виїмком, очевидно, Китайської Народної Республіки, яка стосує у цьому районі світу свою власну політику з намаганням витиснути з Африки впливи Совєтського Союзу і його намагання поширити совєтську домінацію на все нові й нові держави африканського континенту.

Совєтська пропаганда заперечила будь-яке зацікавлення Москви в Заїрі, як також відомості західних розвідок, що СССР пересилає туди зброю і воєнний матеріял, але, знаючи тактику кремлівських ватажків у громадянській війні в Анголі, ніхто вже на Заході не сприймає безкритично совєтських заяв, тим більше тепер, після недавньої поїздки до Африки голови Президії Верховної Ради СССР Ніколая Подгорного і вірного московського служки Фіделя Кастра, диктатора Куби, які не тільки відбирали військові паради, але й підписували конкретні договори з лідерами африканських держав, обіцяли зброю чорним націоналістам в боротьбі з урядами білої меншости в Родезії і Південній Африці, зустрічались потаємно з керівниками партизанських частин та намагалися поширювати і закріпляти комуністичні впливи, зокрема в новопосталих країнах Африки.

У випадку Заїру комуно-російські верховоди стосують давню і випробувану тактику: самі займаються розпалюванням льокальних війн в Азії і Африці, самі доставляють зброю і військовий виряд охочим воювати, але вину спихають на інших і кричать: „Ловіть злодія!". Совєтська пресова агенція ТАСС оскаржує ЗСА, країни Заходу і Китайську Народну Республіку за непорядки в Заїрі. Чого тільки не говориться в оскарженні ТАСС: про оззброєння заїрської армії західньою зброєю і про доставу літаків Францією та про мароканських „інтервентів", але ні словом не згадується, що партизанські частини, яких нараховують у провінції Шаба біля 5.000 осіб, воюють совєтською зброєю, що вони були вишколені кубинськими і совєтськими старшинами, що одержують політичну і всяку іншу допомогу Анголі і що президент Анголі Агостіно Нето веде переговори про використання кубинських частин в Заїрі.

Ціле щастя, що вільний світ перестає вірити забріханій совєтській пропаганді та мобілізує сили на свою оборону. Цілий ряд держав — Франція, Бельгія, Західня Німеччина, Судан, Єгипет вже розпочали пересилку допомоги Заїрові. Деякі, як Мароко і Франція, висилають навіть військові підчислення, тільки ЗСА, мабуть за порадою амбасадора Ендрю Янга, не знають на яку стати. Але, як пише у щоденнику „Дейлі Нюз" Чарлз Белл, президент Картер може вневдовзі опинитися в незручній ситуації, коли інтереси ЗСА вимагатимуть висилки крім вітамінів „С", також потрібної зброї для боротьби з комунізмом. Було б непростимим гріхом, якщо б в Заїрі повторилась історія Анголі.

ЖАЛЮГІДНЕ НЕДБАЛЬСТВО

Уже від багатьох років в українській пресі в ЗСА пишеться про потребу приготовляти і залишати спадкові тестаменти. Вже в дні 24 травня 1966 року Українська Щадниця в Філядельфії в „Свободі" заподала, скільки то важко запрацьованого майна нашими людьми перейшло на власність міст та стейтів, скільки з того безпотрібно витрачено призначеними судом спадковими адміністраторами. А все це в наслідок байдужости та легкодушного ставлення наших людей до спадку. Для прикладу згадаємо, що недавно у Філядельфії несподівано помер колишній старшина армії УНР, і все заощаджене ним, здобуте важкою працею майно кільканадцяти тисяч долярів перейшло на власність міста, бо він був самітний і не залишив правного завіщання. Його побратими-вояки знайшлися в клопоті, бо мусіли між собою збирати гроші на кошти похорону. Багато людей не залишає спадкових завіщань, занедбуючи цю незвичайно важливу справу, відкладаючи з дня на день до пізньої старости законного призначення спадку своїм наслідникам, або — як їх немає — нашим харитативним, чи церковним організаціям. Грішать цим і ті наші громадяни, які мають вклади на своїх контах у наших, чи чужих банках, що їх неоформлюють в користь своїх правних наслідників.

Справу спадків по емігрантах в останньому часі дуже ускладнює також совєтський режим, який спритно настоює на привлащуванні спадків по померлих виходцях з СССР, а в тім і з України. При кінці минулого року наша Щадниця на основі судового рішення мусіла передати кільканадцять тисяч долярів до рук уповноваженого адвоката-агента для передання їх спадкоємцеві в Україні.

Згадаємо, як совєтська розвідка шукає спадкоємців в ЗСА. Як відомо, для цієї мети СССР втримує в ЗСА і Канаді своїх консульторів-агентів, які слідкують за посмертними (клепсидрами) оголошеннями в часописах, як теж збирають інформації й іншими шляхами. Централею для процесування спадкових справ в західніх краях є „Інюрколегія" в Москві Недавно в большевицькій пресі були подані цікаві орудки з діяльности цієї централі, яка ще більше як КҐБ розшукує потрібних їм спадкоємців. Отже, „Інюрколегія" часто оголошує в часописах заклики, якими пошукується спадкоємців таких то і таких осіб, які померли в різних місцевостях ЗСА, але небагато тамошніх людей має відвагу виявити свою пов'язаність з-за кордоном, отже таких спадкоємців практично не знаходиться. Тоді в дію включається КҐБ, фабрикуючи підставлених спадкоємців. Решту докінчують американські консультори.

Досвід з останніх років змушує писати ці рядки, бо тільки з одної нашої Щадниці через брак правного оформлення перейшло в чужі руки кілька десяток тисяч важко запрацьованого майна, а останньо ще до того в руки наших ворогів, що уживають тих фондів на поборювання нас.

Уважаємо, що вже найвищий час зорганізовано протиставитися тій хитро запляновані совєтській акції, в привлащуванні спадків по померлих емігрантах з України. Потрібно пляново перевести упорядкування спадкових справ наших людей у всіх українських фінансових установах, а зокрема спадкових справ самітніх, які не мають рідні, щоб зладити їхні завіщання-записи відносно вкладів-надбань, призначуючи свої важко запрацьовані фінансові фонди на якусь допомогову-харитативну ціль, дім старших, чи на церкву. Тоді московська централя „Інюрколегія" з КҐБ не матиме виглядів на процесування у виманчуванні нашого українського майна.

Треба сподіватися, що наші фінансові централі, а зокрема кооперативна та Ліга Українських Щадниць в Чікаго, подбають про наладнання оборони і забезпечення українського майна ульокованого у всіх наших кооперативах і Щадницях, щоб нарешті покінчити з цим жалюгідним недбальством.

І.П.

„Партійне поповнення" в Донецьку не дописує

На пленумі обкому комуністичної партії в Донецьку, поміж заторкненням різних проблем, було сказано, що „робота деяких первинних парторганізацій, міськомів і райкомів по прийому в партію і вихованню молодих комуністів ще не повною мірою відповідає вимогам XXV з'їзду КПСС, Статуту Партії. Не приділяють належної уваги поповненню партійних рядів за рахунок робітників провідних професій деякі парткоми підприємств чорної металургії та будівельних організацій. Зустрічаються факти недостатньої вимогливости при прийомі в партію", — пише „Радянська Україна". В зв'язку з цим рішено переводити зустрічі „членів бюро міськомів і райкомів з молодими комуністами, створити школи для поповнення рядів, краще організувати роботу з пропагандистами таких шкіл".

„І ЧОГО ОЦЕ Я ЛЯПАЮ" —

ДОКУМЕНТАЛЬНА РОЗПОВІДЬ ПРО СУЧАСНЕ УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО

(2)

Так думає і Вояк, директор радгоспу. Не відчуває він перспектив. Немає він резервів. А коли я спитав:

— Скажіть, Андрію Петровичу, ну, а от в області на нарадах, в районі — заводять мову про майбутнє? Не про ось цей урожай, а про справи, скажімо, на десять років? Де людей брати, коли їх усе меншає? Як урожай втримати, коли земельці відпочити ніколи?

Вояк подумав і чомусь дуже врочисто, ніби присягавсь, мовив:

— За десять років, що я тут у районі — не пам'ятаю ні разу такого розговору!...

І всі згори до низу керівники — то є временщики. Директор мусить сьогодні відрапортувати секретареві райкома, той сьогодні має доповісти в обком, той негайно шле гінців нагору до ЦК, а там на самому на верху треба звітувати...перед ким? Перед народом! Хоч той народ і бидло безправне, але пресою-мітингами слід перед ним звітувати і він мусить хвалити й плескати в долоні, то ж неминуче треба звітувати так, щоб дати привід для оплесків. І та звітність знизу до верхів — обертається суцільною брехнею і вичавлюванням соків вищими з нижчих.

Ні, помилково назвати їх — радянська буржуазія. Буржуй має свій капітал, свій, він умів його заробити, він відкрито поклав його на своє ім'я в банк. Наш партійний і радянський бонза не має свого нічого, покладеного в банк, хіба накрав та набудував, крадучий як Мжаванадзе і Фурцева і всілякі дрібніші, ність їм числа. Буржуй, як його не усувай від справ, лишається при своєму капіталі. Наш керівник, усунутий від справ, — нуль, покидьок. І тим страшніший він. Бо коли він при владі — дбатиме про одне: при владі лишитися й пнутися вище, а для того — догоджати, вислужуватися, вичавлювати з підлеглих, а підлеглі йому не тільки люди, а й земля, і ріки і всіляка безвинна скотина, — вичавлювати сьогодні все, що можна. Загадуватиме він на десять років?...

В один із жовтневих днів, саме напередодні Дня робітника сільського господарства, напросився я посидіти зранку в директоровому кабінеті в робочі години. Зайшли на звичну командировську вранішню нараду головний агроном, головний інженер і двоє управляючих відділеннями...

2. До чотирьох головних командирів додалося ще двоє: два зоотехніка, головний і з першого відділення. І викликав директор скотника першого відділення Таращука.

Вояк: — Іване, чого п'яний?

Таращук:(хрипкою): — Я не п'яний.

Вояк: — То вчора був п'яний, а сьогодні робити не годен. Я так тебе ж зрозумів, що ти, Іване, в совхозі не хочеш робити.

Таращук: — Неправильно ви мене зрозуміли...

І почав сам нападати: води не було — телята нічим напувати, каші телятам не варили, раціону зоотехнік не дав. Директор спитав зоотехніка. І той:

— Я скажу. Ваня місяць робив з душею, а зараз — сильно плохо на роботі робе. Напивсь перший раз — простили. Знову не виходе, телята голодні, а тут іще свіжого фуража дванадцять днів не підвозять. Дали тобі трактор — сам фураж вози, раз до трактора способний, а ти сів та й поїхав самогону шукати. Телята скоро подохнуть, Іване!...

7. Довго розв'язували питання про нехватку запчастин у гаражі — ще дві машини стали, генератор згорів у одній, а в другій помпу пробило. Негайно відрядити завгара у район до сільгосптехніки:

— Хай хоч зубами вирве — а машини щоб завтра крутили колеса!

Зазначу, забігаючи наперед: завтра поїхав таки, не одразу, правда, вже надвечір, а машини не крутили колеса ні завтра, ні післязавтра.

8. На закінчення наради командири погодили питання, пов'язані зі завтріщнім святом: чи представили управляючі кращих своїх людей до нагороди, чи забезпечать присутність людей на урочистому вечорі.

Помгосп уже підвівся йти, коли згадав, що газівник Петренко три дні п'є і газу не завозить людям, ні в їдальню, ні в дитсадок.

— Сюди, до мене Петренка!

Помгосп пішов виконувати плян торжества і їхати по рибу, тим часом зайшов електрик Толя і було йому „спущене розпорядження" хоча б на честь свята поміняти по стовпах перегорілі лампи, бо ночі темні, місяць саме сховавсь, то щоб люди після застолин ноги по канавах не поламали.

Увійшов Петренко. Сивухою дмухонуло на весь кабінет. Високий парубок, років на 35, чисто вбраний, приємне лице.

— Три дні застольничаєш, Федю? — лагідно спитав Вояк. — М-му?

Той мовчить, втупився в підогу. І знову директор дуже лагідно й тихо схиливши набік голову:

— Так от здай гирличку помхозу — і к є...матері скотником. На три місяці..

2. Під час великого наряду — раз на тиждень буває з участю всіх спеціялістів — з'ясувалося, що відсутня ветеринар першого відділення Мотря Борщ.

— Чому нема?

— П'яна.

Ніхто не здивувався. Чийсь голос докинув:

— Та вона вже тиждень п'яна, на роботу не ходе.

Директор послав головного ветеринара — негайно щоб приставив сюди на люди свою „кадру", мертву чи живу. Той пішов, повернувсь за півгодини.

— Хата замкнена, грюкав — не відчиняє. У вікно бачу - на кроваті в чоботях валяється...

[Продовження буде]

Михайло Островерха

НА ПРОВЕСНІ

Березень. Потрапили ми на день по самі вінця повен сонця. Їдемо на Союзівку. Кортить бо лукаве українське серце поглянути: що там наш меткий, проворний директор Володимир Квас та вичиняє напередодні 25-ліття Союзівки? І, висівши з авта перед головним будинком, — де вітають нас Тарас Шевченко і Леся Українка, твори наших великих мистців Олександра Архипенка й Михайла Черешньовського, — чуємо клацання молотків, робітники носять лати; в головній галі робітник виправляє — майстерно світлотінями — стелю, а чільна стіна, по мистецьки мальована, наслідує досконало викінчений мур. І так по всій цій оселі, усі ті окремі собі вілли: Київ, Львів, Чернівці, Ужгород, Ворохта, а то й Винники та інші, — усі вони оновлені, освіжені, новоустатковані. Ходите по цім клаптику України, по цій Рес Публіці та передумуєте — тут же від раннього літа до пізньої осени відбуваються: курси українознавства, курси народних танців, курси музики і співу, школа відбиванки, тенісу, мистецькі вистави, концерти, доповіді, з'їзди, а то й весілля тут відбуваються; ще й дитячі табори для дівчат і хлопців. Це справжній осередок нашого духового, суспільного життя. То й не диво, що наша молодь лине сюди, ще й родителів спонукує побувати тут. А до того, ті розлогі дерева, що сьогодні ще лиш деякі прокидаються пуп'янками, в повну ж весну, літом вони сповнюють простори зеленню, шумами віття, прохолодою.

Та найбагатші шуми, що оп'яняють, що втихомирюють сучасну бідну, інколи розтерзану душу, нерви людини, — це ті буйні, зухвалі струми потоків, що женуть стрімголовно лотоками, що їх гомін, музика опановує усю цю оселю. Вслухаючися у ці шуми, думка несеться у наші гори Карпати: до Капливця у Ямному, до Женця під Хомяком, — де була, над самими струмами Пруту, храмина Славця Скопляка, де Василь Софронів-Левицький не одну думу цими шумами сповнив; до каменя Довбуша, де на горбку стояла вілла Товариства Письменників і Журналістів ім. Івана Франка, а біля неї в долині шумів, гомонів, інколи казився Прут. Он, куди понесли наші думи оці шуми на Союзівці у Кергонксоні.

А як ми вже при чарах наших гір Карпат, то треба цю красу почувань завершити духовим бенкетом. Та яким розкішним і багатим бенкетом, що вщерть исповнює серце й душу, що викликає радість і тугу. Є тут на Союзівці наш Михайло Мороз. Він, у окремім будинку, в тиші, в просторій світлій кімнаті, розклавши широченного розміру полотно, викликає у тузі кольорами наші гори Карпати. Він так поринув у ці простори наших гір, що і не зчувся як душею опинився він у Космачі — не тільки тоном, а й технікою, фактурою Та й бачимо на його творі: Чорногора — Говерля, а в далині Пєтрош, Піп Іван, Шпиці, Марушеско; є й той приманливий хребет, — ґруні! — що з Костричі аж до Жабя веде; є й Рутунда та верх Ґреґот, а на ньому три леґіні з рушницями, — відгомін останніх років боротьби за вільну Україну, - один грає-тужить на сопілці, а туга на смереках розстилається, живицею пахне. І все це — в превимовній, тремтливій синяві — огорнене лірикою Над усім блакить неба, на хмарках відблиск сонця.

Цей твір Михайла Мороза, — що він його створив за спонукою дир. В. Кваса в 25-ліття Союзівки, — буде пишатися в головній залі головного будинку, углиблений у стіну, за склом, постійно освічений окремим світлом.

Ті весняні шуми, що їх іще скріплюють розтопи снігів, викликають М. Мороза і його пильну інтеліґентну в мистецтві послідовницю Ірену Зелик, що є сослужителькою при праці М. Мороза, — на природу викликають: розставляють вони свої стояки й уважно, віддано, з тремтінням у серці заходяться схоплювати кольорами ці бурхливі струми, ці перші відзиви весни в просторі, ту блакить неба — озолоченого. Припускаємо, що і щебет пташки в цих їх кольорах — є. Бо великий Олекса Новаківський, той і колір співу пташки схоплював на полотно.

Орест Щудлюк

РІЧНИЦІ 200 І 100 РІЧЧЯ В БОСТОНІ

I

Українська громада в Бостоні відзначила з великим успіхом в грудні 1976 року 200 річчя Американської Незалежности і 100-річчя поселення українців в ЗСА. Наші імпрези відбулися протягом цілого місяця грудня, який був проголошений як „Український Місяць" в рамках „Фестивалю Бостонія". Відзначення зорганізували Український Громадський Комітет 200/100 річчя та Бюро Культурних Зв'язків Мейора Бостону, при активній співпраці Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету. Громадський Комітет, що його очолював мгр Орест Щудлюк, діяв під протекторатом місцевого Відділу УККА. Перший раз в історії Бостону українці мали цілий місяць на різні імпрези, щоб показати різні аспекти з української культури та з життя місцевої української громади. Під тим оглядом, наша участь у „Фестивалі Бостонія" була успіхом, бо українська громада задемонструвала живучість і активність та вийшла на все-американський форум разом з іншими національними громадами.

Наукова Конференція

„Український Місяць" започатковано науковою конференцією в днях від 2-го до 5-го грудня про „Український досвід в ЗСА". Конференцію зорганізував Український Науковий Інститут Гарвардського Університету, що його очолює проф. д-р Омелян Пріцак, а ініціятиву дав і підготовив конференцію мгр Едвард Касінець бібліотекар УНІГУ. Понад 20 українських і неукраїнських науковців розглянули історичні, соціологічні, релігійні та культурні аспекти української іміграції в ЗСА протягом останніх сто років. В рамках конференції відбулися також різні мистецькі імпрези. Поза конференцією, доповіді відбувалися протягом цілого грудня. Наукова конференція, різні доповіді, мистецькі програми та виставки привернули увагу та зацікавлення широких кіл американців, які мали неабияку нагоду познайомитись з українською проблематикою , наукою, культурою та життям.

На телевізії

За надзвичайний успіх треба вважати півгодинний фільм, що його передав місцевий телевізійний канал ч. 5, WCVB-TV, під наголовком „Українці" ("The Ukrainians"), в циклі фільмів про різні національні громади в Бостоні під наголовком „Бостон Легасі", в днях 4-го і 5-го грудня. Перший раз, що українці в Бостоні мали півгодинну програму на телевізії, в часі якої поінформовано глядачів про Україну, українську іміграцію в ЗСА, українську культуру та про поселення українців в Массачусетс і в Бостоні. Показано різні фрагменти з життя української бостонської громади. Відповідні інформації подали: мгр Петро Волощук, Таня Д'Авінйон, Софія Дейвид, Ляриса Діяк, Христина Зоммерс, о. декан Петро Огірко, о. прот. Мирон Пахолок, проф. д-р Франко Сисин, адв. д-р Анна Чопик, проф. д-р Ігор Шевченко і мгр Орест Щудлюк. Діти із садочку „Рідної Школи", під керівництвом Тані Д'Авінйон, відколядували одну коляду на тлі вертепу. Танцювальний ансамбль Осередку СУМА, під керівництвом Івана Бариського, виступив з двома народними танцями. При кінці фільму був поданий календарець всіх наших імпрез. Фільм випродукував Пол ЛяКамера, директор публічних зв'язків каналу ч. 5, WCVB-TV. Фільм знайшов широкий позитивний відгук серед американських і українських глядачів.

9-го грудня, канал ч. 4, WBZ-TV, передав в рамках „Жінка 76" коротку програму про „Український Місяць" і наші імпрези. В часі програми виступив з танцями молодший танцювальний гурток Осередку СУМА під керівництвом Анни Носаль.

Український День

10-го грудня відбувся „Український День" в бостонській ратуші з цілоденною програмою, яка включала: виставки експонатів українського народного мистецтва, взорів і різдвяних картоток; свят-вечірний стіл з 12-ма стравами; монтаж знімок з життя громади; мистецьку програму і перекуску. Софія Вінзор продемонструвала писання українських писанок, а Стефанія Бордун показувала вишивання. Окрему увагу привертав наш свят-вечірній стіл з 12-ма стравами, що їх приготовили Марія Турко і Наталія Миколаєвич. Пані Марія Турко, Таня Витвицька, Вава Бачинська, Ольга Федорів і Наталія Миколаєвич давали вичерпні інформації про наші різдвяні звичаї. Були висвітлені прозірки з українського народного мистецтва і культури, які приготовила Таня Д'Авінйон. Діти „Рідної Школи" виставили рисунки з українською тематикою, а Таня Д'Авінйон виставила власної роботи кольорові фотографії дітей в народних строях. На окремому інформаційному столику були спеціяльно видані брошури про Україну, українську іміграцію в ЗСА (Массачусетс) Бостоні та різдвяні звичаї. За інформацію відповідала адвокатка Анна Чопик, яка давала пояснення пресі, радіо і телевізії. Допомагали Оля Щудлюк і Марійка Щудлюк.

Окремо протягом грудня відбулася виставка ялинок різних національностей. Між ялинками була також і українська ялинка.

Чотири габльотки з експонатами українського народного мистецтва, взори, різдвяні картки і монтажі знімок та фотографій були виставлені протягом цілого місяця грудня. Виставки і ялинку приготовили Таня Витвицька і Марія Турко.

В 12-ій годині вполудне відбулося офіційне відкриття „Українського Дня" з участю коло 500 глядачів. Програму відкрив Дейвид Бремер, керівник „Фестивалю Бостонія", а привіт від міста зложила Елізабет Кук, директорка Бюра культурних зв'язків, поґратулювавши українській громаді за взірцеву підготову. Вона сказала, що ціллю „Фестивалю Бостонія" було познайомити широкі кола американців про різні етнічні громади в Бостоні, включно з українською.

Від української громади промовив Орест Щудлюк, голова Комітету 200/100 річчя. Він відмітив, що в 1976 році українці в ЗСА відзначили 100-річчя поселення в цій країні. Окремі привіти зложили: радна Люїз Дей Гікс, президент Міської Ради, і радний Фредерік Лангоні.

В мистецькій програмі сестри Аня і Марійка Хром'як відтанцювали один народний танець. Співучий дівочий гурток Осередку СУМА „Галичанки", під керівництвом Галини Курило, відколядували в'язанку колядок. Молодший танцювальний гурток Осередку СУМА, під керівництвом Анни Носаль, відтанцював в'язанку народних танців.

Після офіційної частини, учасників угощали українським печивом і кавою. Печиво приготовили і подавали: Софія Дейвид, Марія Кайко, Марія Ландберґ, Анна Ґаландзовська, Данило Бортник і Василь Мигован.

Дві місцеві телевізійні канали, ч.5 і ч. 7, подали у вечірніх вістках обширні інформації про „Український День". Короткі звідомлення та знімки появилися в місцевих щоденниках.

Концерти

В днях 12-го і 19-го грудня 1976 року відбулися великі концерти українських пісень і народних танців. Концертова заля з 1200 місцями була вщерть виповнена на обох концертах. Більшість глядачів становили американці.

В програмі взяли участь: танцювальний гурток Осередку СУМА під керівництвом Івана і Олі Бариських; танцювальний ансамбль „Славута" під керівництвом Володимира Курила; танцювальний гурток молодшого юнацтва Осередку СУМА під керівництвом Анни Носаль; мандолінова оркестра Осередку СУМА під керівництвом інж. Миколи Калиніченка; мішаний хор української православної парафії св. Андрея під диригентурою інж. Миколи Каліниченка на першому концерті й інж. Андрея Прухніцького на другому концерті; дівочий співучий ансамбль Осередку СУМА „Галичанки" під диригентурою Галини Курило. З солями виступили Ляриса Діяк і Євген Мороз. Ольга Пастухів відспівала кілька пісень в супроводі бандури. Мирослав Вінтонів пригравав на фортепіяні для хору й сольових виступів. Віктор Сталовір пригравав на скрипці для хору. До танців пригравала окрема оркестра під керівництвом Ярослава Музики.

[Продовження буде]

У 85-ЛІТТЯ УРОДИН й 60-ЛІТТЯ СВЯЩЕНСТВА

нашого Патріярха Йосифа Сліпого I.,

зложили як дар Любови на Патріярший Фонд
$1000.00 (тисячу дол.)

ІВАН й ЮЛІЯ ВЕРТИПОРОХИ
із Ст. Петерсбург, Фля.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Управа Відділу ОУА „САМОПОМІЧ"
в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.

повідомляє, що

у суботу, 30 квітня 1977 року
о год. 6-ій по пол.
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.
при 90-96 Fleet Street, Jersey City, N.J.

відбудуться

ЧЕРГОВІ РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ЗІ ЗВИЧАЙНИМ ПОРЯДКОМ НАРАД.

У випадкові неприсутности відповідної кількости членів, Загальні Збори відбудуться одну годину пізніше, при кожній скількости приявних.

За УПРАВУ:
Ф. Колодій, голова — Е. Ясеньовський, секретар

КУ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ СТУДІЮЮЧОЇ МОЛОДІ (ТУСМ)

влаштовує

СЕМІНАР-ПАНЕЛЬ

в неділю, 24 квітня 1977 року
в Домі ОУВФ в Ню Йорку
при 136 Second Ave., Ню Йорк, Н. Й.

ПРОГРАМА:

9-10 год. — Реєстрація.
10-12 год. — Семінар на тему „Ідеологія".
а) Чому ідеологія? — РОМАН ЗВАРИЧ.
б) Шкідливий вплив марксизму — д-р ВОЛОДИМИР ЗАРИЦЬКИЙ
в) Сучасна українська націоналістична ідеологія — д-р ПЕТРО МІРЧУК
12-2 год. — Обідова перерва.
2-4 год. — 2-га Сесія — „Аналіза теперішньої еміґрації з СССР".
а) Аналіза груп дисидентів — мґр ВОЛОДИМИР МИКУЛА
б) Політика людських прав — мґр ҐУТ-КУЛЬЧИЦЬКИЙ
в) Наша оцінка і постава російської еміґрації з СССР — д-р АНАТОЛЬ ВЕДРІЙ

Вступ — $3.00 для студіюючої молоді,
$5.00 для дорослих.

Пласт — Організація Української Молоді
Крайова Пластова Старшина ЗСА

ОБ'ЯВА
ПРО XIII КРАЙОВИЙ ПЛАСТОВИЙ З'ЇЗД ЗСА

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА
подає до відома всього свого Членства, що

XIII КРАЙОВИЙ ПЛАСТОВИЙ З'ЇЗД ЗСА
— відбудеться —
в днях 23-24 квітня 1977 року
на Оселі УНС „Союзівка", Кергонксон, Н. Й.

ПРОГРАМА:

Субота, 23 квітня 1977
Год. 8:00-10:00 рано — Реєстрація учасників З'їзду
Год. 10:15 рано:
1. Відкриття XIII Кр. Пластового З'їзду, Голова КПС.
2. Вибір Президії З'їзду.
3. Схвалення порядку нарад і правильника З'їзду.
4. Слово Начального Пластуна, пл. сен. кер. Ю. Старосольського.
5. Вибір Комісій: виховної (окремо для УПЮ, УПН і КТК), номінаційної, резолюційної, статутової, господарсько-бюджетової, верифікаційно-мандатної і Пластприяту.
6. Одобрення протоколу XII. Край. Пластового З'їзду.
7. Доповнення до друкованих звітів, голова КПС.
8. Звіт голови КПРади.

Год. 12:30-2:00 по пол. — Обідова перерва.
Год. 2:00 по пол.:
9. Звіт верифікаційно-мандатної комісії.
10. Запити й дискусія над звітами.
11. Уділення абсолютірії уступаючій КПСтаршині й уступаючим членам КПРади.

Год. 5:00 — Наради Комісій.
Год. 7:15 веч. — СПІЛЬНА ВЕЧЕРЯ із програмою у виконанні пластової молоді: — для делегатів, гостей і представників організацій та установ.

Неділя, 24-го квітня 1977
Год. 7:30 рано — Сніданок.
Год. 8:30 рано — Участь учасників З'їзду в Богослуженнях.
Год. 10:00 рано:
13. Звіти Комісій:
а) виховної (УПЮ, УПН, КТК),
б) господарсько-бюджетової,
в) статутової,
г) Пластприяту,
ґ) резолюційної.
14. Ратифікація постанов КУПО.
15. Зміна статуту.
16. Звіт номінаційної Комісії.
17. Вибір КПСтаршини і КПРади.
18. Внески, запити та різне.
19. Закриття XIII Крайового Пластового З'їзду.

ВСІХ ПЛАСТУНІВ — УЧАСНИКІВ З'ЇЗДУ ОБОВ'ЯЗУЄ ПЛАСТОВИЙ ОДНОСТРІЙ.

СКОБ!

ЗА КРАЙОВУ ПЛАСТОВУ СТАРШИНУ:

пл. сен. Андрій Мицьо, голова — пл. сен. Неоніля Сохан, генеральний секретар

ДЕНЬ СФУЖО

Ню Йорк. — Світова Федерація Українських Жіночих Організацій — Комісія зв'язків влаштовує при співпраці Об'єднання Жінок ОЧСУ, Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, Союзу Українок Америки і Українського Золотого Хреста, День СФУЖО в Домі УККА-СУА при 203 2-га евеню в неділю, 24-го квітня ц.р. о год. 2-й по полудні. В програмі доповіді: „Декада жінки" — інж. Лідія Дяченко, (СУА); „Рік СФУЖО" — Олександра Селепина (ОУПС); „Наша єдність, молитва і праця — нескореній Україні" — Слава Ласовська (ОЖ ОЧСУ); „Перед третім Світовим Конгресом українського жіноцтва" — Раїса Куделя (УЗХ). У мистецькій частині виступить ансамбль бандуристок ім. Лесі Українки з Бавнд Бруку. На закінчення — товариська гутірка.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

Наукове Засідання
ІСТОРИЧНОЇ СЕКЦІЇ АКАДЕМІЇ

ВАСИЛЬ ОМЕЛЬЧЕНКО — Відкриття.
ОЛЕГ ПІДГАЙНИЙ — Розвиток вивчення історії сходу Европи на Північно-Американськім континенті.

Засідання відбудеться

в неділю, 1-го травня 1977 р.
о год. 2:30 по пол. в будинку АКАДЕМІЇ
206 Вест 100-та вул., Ню Йорку, Н. Дж.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ, НЮ ЙОРК

П'ятниця, 22-го квітня 1977 року
год 7-ма вечора

„МИСТЕЦТВО КИЇВСЬКОЇ РУСИ"
авторська ДОПОВІДЬ

Костя Шонк-Русича

з нагоди появи його книжки „ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА в ІЛЮСТРАЦІЯХ".

Доповідь ілюстрована прозірками.

УКРАЇНСЬКЕ СПОРТОВО-ВИХОВНЕ Т-ВО „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" і 86-ий ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК ім. ОЛЕНИ ТЕЛІГИ

повідомляють, що

ПЕРШИЙ ВЕСНЯНИЙ БАЛЬ з ВЕЧЕРЕЮ
який мав відбутися 30-го квітня 1977 р., в Голідей Інн в Бріджвотер, Н. Дж., з незалежних від нас причин —

переложений
і відбудеться під назвою:

„ПЕРШИЙ ОСІННІЙ БАЛЬ з ВЕЧЕРЕЮ"
дня 8-го жовтня ц. р.

в цій самій залі з розваговою імпрезою і при звуках оркестри „НОВА" А. Мартиновича.

Увага! Аллентавн, Бетлегем, Лігай Велі!

Ансамбль „Золота Україна"
влаштовує

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ на ТЕЛЕВІЗІЇ

в четвер, 21 квітня 1977 року
о год. 9:30 веч.
Joe Timmer Show — Channel 4
9:30 p.m., Thursday, April 21, 1977

БУДУТЬ ВИСТУПИ ТАНЦІВ, СПІВУ ТА ПОКАЗ КЕРАМІКИ, ВИШИВОК, ПИСАНОК і т. д.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ і ПІДПРИЄМЦІВ у ЧІКАҐО, Ілл.

повідомляє:

І. В неділю, 24 квітня 1977 р.
о год. 1-ій по пол.
в Культосередку св. Володимира й Ольги
2255 W. Chicago Ave. — відбудуться

ШИРШІ СХОДИНИ ЧЛЕНІВ і ГОСТЕЙ

Під час сходин відбудеться „Жива Газета" на актуальні та професійні теми.
Вступ вільний. — Сходини при чайку.

II. В неділю, 1 травня 1977 р.
о год. 1-ій по пол.
відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ нашого Товариства
із звітами за минулий рік і вибором нової Управи на 1977-78 рік.

III. В днях 25-го, 26-го і 27-го червня 1977 року
на „ВЕРХОВИНІ", оселі УРСоюзу
в ГЛЕН СПЕЙ. Н.Й.
відбудеться

ПЕРША ЗАГАЛЬНА СТРІЧА-З'ЇЗД Українських Купців і Підприємців ЗСА

заходами Краєвої Управи КПіП ЗСА та споріднених українських організацій.

УПРАВА

ЕЙМІ КАРТЕР ВЧИЛАСЬ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Біля стола з українськими писанками. Зпереду писанкарка Марша Кашуба, за нею (обернувсь) Олесь Кулій. Марія Кулій розмовляє із зв'язковою Білого Дому Вікі МекҐров.

Але однією з головних атракцій цьогорічної програми був показ писання українських писанок групою писанкарів з місцевої української православної церкви святого Андрія під керівництвом пані Марії Кулій. У центральній частині парку біля водограю був розташований довгий стіл, вкритий вишиваною скатертиною і тканим рушником. На столі стояли різьблені гуцульські вази з квітами, інкрустовані тарілки з різнобарвними писанка ми з колекції Марії Кулій, українська кераміка, як також приладдя для писання писанок. За столом Марія Кулій із своїм наймолодшим сином Павлусем і Тарасом Масником демонстрували писання писанок, а два старші сини, Юрій і Олег, та Марта Кашуба і культурно-освітня референтка парафії Марія Скоцко давали пояснення і відповідали на численні питання глядачів. Усі юні писанкарі були зодягнені в народні костюми. Звідусіль можна було почути захоплення відвідувачів: „О, які гарні українські писанки!, а де їх можна купити, як довго триває процес писання однієї писанки" і т. д.

Десь біля полудня на дитячий фестиваль прибув президент Джіммі Картер разом з дружиною і донькою Еймі. На раменах він тримав свого майже дворічного внука Джейсона. Численні відвідувачі радісно привітали Президента і його родину. Донька Президента Еймі взяла участь в змаганні качання крашанок, а потім в товаристві охорони і паяців прибула до українського стола, де протягом майже двадцяти хвилин вчилася писати українські писанки. Про техніку писання писанок говорила і відповідні інструкції їй давала Марія Кулій. Вправною рукою виводила Еймі рівні лінії на ячкові. Потім на другому ячкові вона воском покрила останній взір і поклала до баньки з фарбою. В розмові вона виявила зацікавлення писанням писанок. Писанкарі української православної парафії святого Андрія подарували президентові Картерові і його дружині кошичок з трьома барвистими писанками роботи Марії Кулій. Численні фотографи і телевізійні камери, та фільмар Білого Дому фотографували окремі моменти показу писання писанок в Білому Домі. Місцеві радіостанції у повідомленнях на новинах підкреслювали, що донька президента Еймі Картер писала українські писанки.

Фестиваль качання крашанок в парку Білого Дому закінчився точно в другій годині пополудні. З багатьма приємними переживаннями залишали учасники фестивалю парк Білого Дому в цей теплий і соняшний день Великоднього понеділка.

Шевченківське Свято в Озон Парку

Цьогорічнє Шевченківське святкування у нюйоркському Центральному Квінсі було ще одним доказом, що було доцільно творити на цій території Відділ УККА — як усеоб'єднуючу громадську організацію (другим доказом був вислід минулорічного національного податку - ця мала громада майже наздогнала Детройт і станула на 37-му місці в цілій Америці!). Хоча до цього часу озон-паркська колонія, об'єднана біля парафії Покрова Богоматері, щороку влаштовувала Тарасові роковини, то ніколи тут ще це свято не було таке всенаціональне й людне.

В програмі взяли участь: посилений церковний хор під диригентурою проф. Б.Крушельницького (він же індивідуальний виконавець програми в двох ефектовних сольоспівах і скрипковому сольо Белі Келлера), далі — дитячий хор під проводом Валентини Жили-Наливайко, талановита молода піяністка Соня Шереґ і юні декламатори, учні Школи Українознавства: Н.Гончаренко, Т.Коваль, Б. і Х. Базилевські, Т.Палчинський, М. Шмериковський і Л.Кіпа. Крім того ще місцеві члени „Молодої Думки" виконали на втіху молодим (і старшим) слухачам показ дитячої опери „Коза-Дереза".

А в поважнішій частині програми було вступне слово місцевого пароха, о. крил. Любомира Мудрого (як завжди в нього, глибоко продумане й патріотичне) і була незвичайно цікава доповідь проф. Володимира Барагури, яка дала слухачам нові й в більшості незнані деталі Шевченкової біографії.

Публіка виповнила вщерть парафіяльну залю й прослухала довгеньку програму Свята з увагою й приємністю. А це ж була друга національна імпреза околиці на протязі двох місяців — і на неї прийшла принаймні третина всіх українських мешканців.

І кажуть, що українські передміщани не цікавляться культурним життям!

П.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Спогади про УПА

У п'ятницю, 11-го лютого ц. р., на вечорі в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку інж. Богдан Мак доповідав про командира УПА-Захід Василя Сидора з придбаним прізвищем „полковник Шелест", а мистець Михайло Черешньовський поділився з приявними спогадами про свою участь в УПА у воєнних роках Другої світової війни.

Голова Клюбу інж. Іван Жуковський дуже щиро привітав обидвох авторів вечора під оплески гостей, що прибули на вечір пошанувати в їхніх особах тисячі героїв незабутньої Української Повстанської Армії, що в найтяжчий воєнний час обороняли свій нарід і свою землю.

Доповідь інж. Мака мала всі признаки безпосередности і автентичности, бо він, як начальник охорони командира УПА-Захід, був учасником всіх важливіших боїв і дій, що їх виконувала команда УПА-Захід.

Сл. п. командир Василь Сидор походив зі Сокальщини, у Сокалі покінчив гімназію, опісля університет у Львові з перервами, спричиненими арештами польської поліції. У 1936 р. покінчив польську військову школу підхорунжих, щоби навчитися військового діла — тоді йому було 25 р. життя. Вже на шкільній гімназійній лавці був активним членом ОУН, а його близькими друзями були покійні Чупринка-Шухевич, Ярослав Старух та інші визначні члени ОУН. З рамени тієї організації розбудував на Волині, Поліссі і Холмщині бойову групу „Вовків", а в 1937 р. зорганізував другий загін на Горохівщині. У 1938 р. його арештують під закидом приналежности до ОУН. Після приходу большевиків у 1939 р., відбувши нараду з проводом, залишається в краю. У 1941 р. на нараді у Львові разом з Чупринкою-Шухевичем і Романом Клячківським вони створили УПА, що вже рік пізніше нараховувала понад дві тисячі вишколених вояків з командиром Василем Сидором і начальником штабу Р. Клячківським у проводі. У квітні 1943 р. Боєвий стан УПА нараховував вісім тисяч вояків з такими командирами як полк. Леонід Ступницький, полк. Кульчинський, полк. Євтименко та інші. В карпатських горах зорганізовано школу УПА для вишколу, бо був великий брак старшин, а було їх в один час 120 в школі, та в безнастанних боях з гітлерівцями близько 80 загинуло. Таких старшинських курсів було три, разом було до 400 учасників, що пізніше стали старшинами УПА. Покійний командир Василь Сидор зорганізував і щасливо перевів насильне вихоплення з ґестапівської в'язниці визначних підпільних діячів Ярослава Старуха і майора Дуба.

З приходом большевиків на західні землі України в 1944 р. УПА розпоряджала сороктисячним військом, що зводило безперестанні тяжкі бої з півмільйоновою армією большевиків. У боях з військами УПА загинули три їхні генерали, Ватунін, Москаленко і Фйодор, ще перед тим гітлерівський достойник Люце, а пізніше на Закерзоню польський генерал Сверщевський. Наприкінці боїв Сидор був на лікуванні, а коли підвівся взяв участь в останньому важкому бою над Лімницею 17 квітня 1949р. з переважаючими совєтськими військами НКВД і в тому бою смертельно поранений помирає геройською смертю командира УПА. Слава про його любов до Батьківщини і геройська смерть на полі бою житиме вічно в серцях українського громадянства.

Мистець М. Черешньовський поділився з приявними своїми карпатськими спогадами служби в УПА і працею в підпільній друкарні, де друкувались листівки для розкидання серед населення і вояків Червоної армії.

Голова Клюбу тепло подякував обидвом доповідачам за цікаві спогади.

Б. Б.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п.

Марії з Федевих Блаженко

на ПАТРІЯШИЙ ФОНД, через Відділ Т-ва За Патріярхальний Устрій в Ню Йорку — зложили:

Любов Федів	$105.00
Маріян і Осипа Греньків	100.00
Родина д-ра Любомира Билова	30.00
Михайло Іваницький	25.00
Іванна Петик	5.00
Разом	$265.00

Всім Жертводавцям щиро дякує —
УПРАВА ВІДДІЛУ

Замість квітів на свіжу могилу нашого Приятеля

Д-р МЕД. ФЕРДИНАНДА МЕЛЬНИКА

з Торонта, Онт., Канада,, помершого 8 березня 1977 р., зложили $100.00 (сто дол.) на Український Вільний Університет у Мюнхені

Фльорида — Іван й Юлія ВЕРТИПОРОХИ

У глибокому горю ділимося з Ріднею, Приятелями і Знайомими сумною вісткою, що з волі Всевишнього, після довгої і важкої недуги, відійшла у Вічність у суботу, 9 квітня 1977 року, в Льос Анджелес, проживши 60 років,

наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

бл. п.
НАТАЛІЯ з МИКИТКІВ ІВАНКІВ
родом із Стрия, Україна.

Муж — ВОЛОДИМИР
син — ЯРОСЛАВ з дружиною і дітьми АНДРІЄМ і ХРИСТИНКОЮ
донька — ТЕТЯНА з мужем і дітьми ГРИГОРЧИКОМ, РОКСАНКОЮ і ЮЛІЯННОЮ
Теща — СОФІЯ
Рідня в Канаді і Україні

Ділимося сумною вісткою, що у суботу, 16-го квітня 1977 р., у Чікаґо, Ілл., ненадійно, відійшов від нас у Вічність

бл. п.
СЕРГІЙ БАЧИНСЬКИЙ
ІНЖЕНЕР-АҐРОНОМ
нар. 1917 р. в Україні.

У глибокому смутку:

АННА — дружина
Д-р МИКОЛА — син з дружиною ДЖУДІ
Чотири внуки
ОЛЬГА і МАКСИМ — батьки
та близька і дальша Родина

„УКРАЇНЕЦЬ РОКУ" ЧІКАҐСЬКОЇ МЕТРОПОЛІЇ

„Нехай з української землі піднесеться гомін дзвонів волі і Твоя свята правда і любов запанують там, де сьогодні кривда, неволя й топтання людських прав".

Це слова з молитви, якою наш Преосвященний Владика Ярослав Ґабро закінчив бенкет з нагоди відзначувань роковин 22-го січня та під час якого наш Відділ Українського Конґресового Комітету Америки нагородив Преосвященного Ярослава, чікаґського єпископа УПКЦеркви, грамотою „Українця Року" нашої Метрополії.

Владика Ярослав Ґабро

Ця небуденна подія відбулася 29-го січня 1977 року, в Чікаґо-Шератон готелі з нагоди величавих святкувань роковин Державности. Кульмінаційною точкою було саме вручення грамоти, в приявності посадника нашого міста Майкла А. Біландіча, великої участи представників етнічних груп, делеґатів наших церковних та громадських організацій і гостей з Чікаґо та околиці. Голова Конґресового Комітету ред. М. Панасюк відчитав грамоту, на якій були виписані слова відзначення:

„Український Конґресовий Комітет Америки, Відділ в Чікаґо, має честь і шану надати грамоту Українця 1977 року їх Преосвященству Владиці Ярославові Ґаброві за:

1) Оборону в'язнів, борців за людські і національні права, в Україні,,

2) Оборону Церков в Україні, зокрема УКЦеркви,

3) Будуючу стійкість на історичних правах Помісної УКЦеркви,

4) Благородний вплив на повне об'єднання української громади в Чікаґо".

Всі учасники вставанням з місць, спонтанно привітали Владику рясними оплесками та многоліттєвіем. Приймаючи грамоту, Преосвященний Владика подякував голові Відділу УККА за таке благородне і найвище відзначення та в короткім і зворушливім слові сказав: „На мою думку, це відзначення належало б також багатьом іншим нашим заслуженим громадянам, завдяки яким дійшло до зорганізованої єдности нашої громади, бо без Вас, без Вашої жертвенної праці, без допомоги нашої прекрасно зорганізованої молоді ніколи не осягнули б тих успіхів, якими утішається наша громада сьогодні. Тоді, коли в нашій Україні відновилися часи Нерона, де люди моляться в новітніх катакомбах, де за оборону української мови, наші сестри і брати перебувають в сибірських в'язницях та психушках, де батько чи мати бояться до рідної дитини сказати слово про Бога або заговорити до неї українською мовою, щоб не піти слідами своїх попередників в сибірські тайги, коли наші в'язні голодівкою домагаються прав в'язня, пошанування прав людини, коли то щораз більше і більше розпучливих і благальних листів продістаються до Об'єднаних Націй й інших міжнародних організацій, в той самий час совєтські верховоди підписують акти свободи в Гельсінках і в Об'єднаних Націях, а їхні найвищі церковні достойники роз'їжджають по світі та виконують ролю модерного Юди". Кінчаючи своє слово, Владика сказав:

„Вірю твердо, що недалеко той день, коли наші гарячі молитви до Всевишнього будуть вислухані, і ми будемо втішатися свободою віри в Україні, свободою українського народу та Незалежною Українською Державою!"

Пишучи про нашого Преосвященного, як „Українця Року" нашої Метрополії, хочемо коротко познайомити читачів з його життєписом.

В нашому вітряному місті Чікаґо, в родині бл. п. Івана і Катерини з дому Тимуш, роджених в селі Угорське, пов. Стрий, народився 31-го липня 1919 року син Ярослав. Тут закінчив він успішно народну та середню школу та був пильним учнем у вечірній школі українознавства. Як молодий студент, Ярослав разом зі своїми двома сестрами, Маріянною і Стефанією,був членом української народної танцювальної групи та молодечого хору „Козаки". Свої дальші студії продовжав Ярослав у Колеґії св. Прокопія в Лайл, Ілл., потім у Колеґії св. Василія Великого у Стемфорді, Конн., опісля в Семінарії св. Йосафата і в Католицькому університеті Америки у Вашінґтоні, Д. К.

Після довгих та солідних студій, 27-го вересня 1945 року, Ярослав одержав із рук світлої пам'яти Кир Константина Богачевського св. Тайну священства, а першу св. Літургію відправив 30-го вересня 1945 року у своєму рідному Чікаґо в церкві св. Отця Николая, теперішній катедрі.

Свою душпастирську працю сповняв тоді о. Ярослав у різних місцевостях, а вкінці був найменований парохом церкви Успення Божої Матері в Перт Амбою, Н. Дж. Тут під вмілим проводом о. Ярослава зорганізовано ряд церковних товариств для молоді та старших а вершком його безупинної праці було збудування по-мистецьки розмальованої церкви як також парохіяльного дому та школи.

Отець Ярослав був деканом Ню Джерзі, архиєпископським консультантом, а відтак 20-го травня 1958 року Святіший Отець Папа Пій XXII найменував його, за жертвенну працю для Української Церкви та свого народу, папським шамбеляном.

В серпні 1961 року Апостольська Столиця встановила нову Епархію нашої Української Католицької Церкви з осідком в Чікаґо, а Святійший Отець Папа Іван XXIII поставив першим її ординарієм Кир Ярослава Ґабра. У жовтні того ж року Владика був був консекрований у Філядельфійській Катедрі Непорочного Зачаття ПДМ, а 12-го грудня 1961 року в катедральному храмі св. Отця Николая в Чікаґо, відбулася інтронізація першого Єпископа Епархії св. Отця Николая, Їх Преосвященства Кир Ярослава Ґабра.

На протязі 15-літньої наполегливої праці в своїй Епархії, Преосвященний Ярослав побудував епархіяльну канцелярію, відкрив українську станицю в Назареті та її удержує, започаткував дієцезальний тижневик „Нова Зоря", став патроном Комітету „Громадської дії за патріярхат УПКЦеркви", та є одиноким Владикою, що проголосив Патріярший фонд у своїй Дієцезії.

Як великий любитель молоді, Кир Ярослав очолює річні конференції Української Католицької Студентської Молоді в нашій Епархії, є опікуном-патроном його улюбленого катедрального юного ансамблю „Верховина" та опікується дієцезальною оселею для вівтарних хлопців.

Започаткував цілковиту віднову найбільшого та найкращого поза межами України катедрального храму, посвячення якого плянується вже при кінці цього 1977-го року.

Д-р Іван Лисейко

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

З наукових засідань Винниченківської комісії УВАН

У зв'язку з наближенням дати 100-річчя від дня народження В.В.Винниченка, яке сповниться 27-го липня 1980 року, перед Винниченківською комісією постає ряд нових завдань. Крім раніше запляннованого і вже частково підготовленого до видання першого тому „Щоденника" В.Винниченка, куди ввійшли всі записки письменника від 1911 по 1920-ий рік включно крім дальшої праці над редаґуванням текстів трьох ще не друкованих романів: „Поклади золота" „Вічний імператив", „Лепрозорій" та повісти „Злочин", тепер постає низка нових невідкладних проблем.

Перша з них — підготовити і видати збірник спогадів про В. Винниченка. У процесі праці комісія зібрала багато друкованих і недрукованих спогадів видатних діячів: Олександра Шульгина, Павла Зайцева, Володимира Степанківського, Катерини Антонович, Віктора Приходька, Григорія Алєксінського, Юрія Тищенка та багатьох інших. Ці спогади становлять собою дуже цінний матеріял до вивчення не тільки життя й праці Винниченка, але й цілої його доби.

Другим важливим завданням комісії — підготовити до публікації науковий збірник, присвячений сторіччю від дня народження В. Винниченка. Тематично збірник не конче мусить бути пов'язаний з Винниченком та його творчістю. Тут є місце для всіх проблем, пов'язаних з добою Винниченка та його сучасниками і співдіячами. Побажані, орієнтовно, такі теми: 1. Соціяльно-економічний стан України на початку XX-го сторіччя; 2. УСДРП в добу між двох революцій: 1905-1917; 3. До питання зв'язків між УСДРП і УСДП (єдність і різність програми й акції); 4. Володимир Левинський як історик і теоретик українського робітничого руху; 5. Левко Юркевич як публіцист і теоретик національного питання; 6. Симон Петлюра як публіцист і літературний критик; 7. Володимир Старосольський як теоретик національного питання та багато інших проблем.

Щождо В. Винниченка як письменника і діяча, то тут ціле море не розроблених питань, як біографічного, так і літературного характеру. Насамперед, зовсім неопрацьована бібліографія життя і творчости В.Винниченка. Цілковито не вивчена й не висвітлена належно величезна й багатожанрова творчість письменника. Теми:„Винниченко — новеліст", „Винниченко — романіст", „Винниченко — драматург" і „Винниченко — маляр-мистець", майже, або зовсім не висвітлені. Вони напрошуються відразу до опрацювання. Але одночасно з ними виникають теми, сказати б, ширшого історико-літературного характеру.Прикладом: „В.Винниченко і М. Ґорький", „В.Винниченко й Ф. Достоєвський", „Винниченко й західньоевропейський психологічний роман кінця XIX-го і початку XX-го сторічч", „Винниченко на західньоевропейській сцені (німецькій, італійській, еспанській, норвезькій, шведській, чеській, румунській, хорватській та ін.) та багато подібних тем. Все це зовсім невідоме й не вивчене в українському літературознавстві.

Зовсім не досліджені суто мистецькі засоби й особливості Винниченкової творчости. Так само філософсько-етична проблематика в творах Винниченка давно чекає на свого дослідника. Такі теми як: „Філософська основа творчости В.Винниченка", „Трактат В.Винниченка „Конкордизм" та його етично-соціологічна база", „Винниченкова ідея колектократії в світлі сучасного вчення про конверґенцію" та багато подібних, є більше ніж актуальні до опрацювання.

Ось такий комплекс проблем стояв на науковій конференції членів Винниченківської комісії УВАН, що відбулася 3-го квітня ц.р. в приміщенні Академії в Ню Йорку. На конференцію було запрошено дослідників різного віку, що в тій або іншій мірі проявили були зацікавлення проблематикою винниченкознавства. Кілька запрошених науковців були перешкоджені і не могли прибути. Але вони листовно чи телефонічно зголосили свої теми, над якими працюватимуть, і цим фактично засвідчили свою участь в конференції.

Конференцію відкрив голова Винниченківської комісії Григорій Костюк. У вступному слові він накреслив до дискусії широкий тематичний плян в різних аспектах дослідження, мотивуючи реальність кожної теми наявними архівними документами, джерелами та потрібними друкованими матеріялами. Після вступного слова вив'язалася дуже жвава дискусія про реальні можливості опрацювання тих чи інших тем і вплинуло ряд нових пропозицій щодо дальшої праці комісії.

Учасники дискусії з одного боку, стверджували актуальність поставлених проблем, а з другого - виявляли турботу про відсутність фінансових засобів, які могли б забезпечити безперебійність праці. Одночасно ряд учасників зголосили своє бажання опрацювати якусь тему. Листовно зголосили свої теми: д-р Григір Лужницький „Есей про Винниченка драматурга", д-р В.Ї. Гришко „Винниченко — романіст", д-р Володимир Нагірний „Винниченко і російська інтеліґенція", д-р Семен Погорілий „Дитячі й юнацькі роки Винниченка". (Фрагмент до біографії). Історик мистецтва пані Ольга Чмух працює над малярською спадщиною В.Винниченка. Д-р Лариса Онишкевич — над питанням місце Винниченка в історії української драматургії. Орися Ощудляк працює над перекладами драм Винниченка, Меланія Чайківська опрацьовує тезу „Переговори В.Винниченка в Москві і Харкові 1920 року та їх наслідки". Д-р Євген Федоренко над ширшою темою „Коцюбинський і Винниченко". Пані Олена Несіна й Оксана Радиш працюватимуть над науковим каталогом архіву Винниченка. Розпочалась праця також над Винниченковою бібліографією.

Закриваючи конференцію Григорій Костюк подякував всім учасникам і висловив надію, що наші спільні зусилля дадуть свої добрі наслідки, а наша патріотична громада надалі своїми більшими пожертвами у фонд Винниченка при УВАН допоможе нам реалізувати нашу працю.

О.Р.

Сиракюзи в поклоні Шевченкові

Сиракюзи, Н. Й. (М. Л.). — Ця українська громада заходами імпрезової секції Відділу УККА гідно відзначила Шевченківські Роковини в неділю, 27-го березня ц. р., під багатьма оглядами, оригінальною програмою.

Концерт започаткував чоловічий хор „Сурма" під диригентурою Василя Жмура „Заповітом" поета в комп. К. Стеценка, а голова Відділу УККА д-р О. Ґудзяк привітав понад 200 учасників, передаючи рівночасно привіт нескореній Україні і сучасним борцям за волю, які, подібно, як наш Батько Народу караються, але не каються" під ще жортокішим московсько - большевицьким караулом, словами Поета: „Борітеся, поборете, вам Бог помагає!" Хор продовжував свій виступ відспіванням пісні „Думи мої".

Оригінальну доповідь виголосила Надія Сеник. Як основу доповіді прелеґентка подала описи Шевченка багатьох його сучасників про його зовнішній вигляд, його духові прикмети і його мову та про Шевченка як надхненника поколінь. Доповідачка зокрема присвятила увагу впливові Шевченка на творчість найновішого покоління шестидесятників - письменників, поетів і мистців у сучасній Україні.

Своєю оригінальністю захопила слухачів чергова точка програми, мабуть ніде ще на наших поселеннях невиконувана, літературно - музична композиція І. Шаргородського Поетової „Причини" — у виконанні юнацтва Пласту і в супроводі мистецької гри на бандурах Лесі і Тані Гурських. 15 молоденьких пластових юначок і юнаків ніжно відспівали на два голоси „Реве та стогне" і „Така її доля", переплітаючи спів рецитаціями вірша. Виконавцями рецитації були: Ніна Назаренко, Михайло Назаренко, Оля Мазурик, Оля Жовніренко, Леся Опар, Маруся Смага, Віра Жовніренко, Наталка Назаренко, Рома Прибила, Лідія Гвозда, Борис Гудзяк, Христя Дмитришин і Наталка Шпічка. Всі виступили в неменше оригінальних національних строях із різних земель України.

Пророче Слово Правди й Науки із „Посланія до мертвих і живих і ненарожденних", знаменито передала відома деклляматорка пані Володимира Смик, єдина запрошена виконавчиня програми із сусідньої доброзичливої Ютики.

Черговою точкою був виступ місцевої мандолінової оркестри „Сума" під керівництвом п-нів Василя Хмура й Евстахія Машталіра, яка відіграла композиції „Тополя", „За байраком байрак" та „Зоре моя вечірняя", муз. Леонтовича і народну пісню „Тихо над річкою" муз. А. Грицая.

Зовсім оригінальною, бо ледве чи де у Шевченківських святкуваннях виведеною точкою програми, було передання Поетового „Заповіту" в 10-ох мовах. Пані Ф. Войтович подала, що Поетові твори тепер перекладені на 53 мови світу, а сам „Заповіт" видала Київська Академія Наук у 43-ох мовах. Саме із цієї мініятюрної, але так важливої книжечки продеклямували „Заповіт" мґр Галя Грицик українською, а Френк Стрелець англійською, Ірина Ємець, Леся Гурська болгарською, Рома Прибила польською, Ліля Дмитришин еспанською, Фалина Войтович німецькою, Ліда Гвозда французькою, Леонід Ємець португальською та Марія Винарчик корейською мовами. Ця точка програми виявила громаді, що в нас багато молодих людей, що крім рідної, знають теж чужі мови, бо всі декляматори, крім із корейської, це наші уродженці, які набули знання тих мов.

Програму закінчив повторний виступ хору „Сурма", який відспівав ще дві пісні — „Встає хмара з-за лиману" та „Вилітали орли", муз. М. Лисенка, та разом з учасниками український національний гимн.

Хорові та рецитаціям „Заповіту" акомпаньювала на піяно студентка Стефа Ґоджак.

В загальному, з концерту винеслось наскрізь додатнє враження. Але крім світел були теж тіні. Не бачилось на концерті деяких навіть провідних людей громади. Саме тому число учасників було звичайне для цієї громади, бо прийшли ті, хто завжди бере, бодай пасивну участь у громадських імпрезах. Але бодай двічі в році, а саме на Свято Державности і Свято Шевченка, громада повинна би втішатись далеко більшою участю.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ДОПОВІДЬ ПРО „ПСИХУШКИ" В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон. — „Модерна психіятрія і психушки" буде темою доповіді відомого лікаря із Філядельфії д-ра Євгена Новосада в приміщенні УНДому в Ірвінґтоні в суботу, 23-го квітня ц. р., в годині 6:30 вечора. Доповідь улаштовує Асоціяція Діячів Української Культури (АДУК), відділ Північного Ню Джерзі.

ЧЕРНІГІВСЬКІЙ БІБЛІОТЕЦІ — 100 РОКІВ

З дня заснування Чернігівської бібліотеки минуло сто років, — подає київська „Культура і Життя". Серед тих, хто спричинився до заснування цієї бібліотеки, були письменник Л. Глібов і композитор М. Лисенко. Активну ролю у праці бібліотеки брала родина Коцюбинських.

ПОПУЛЯРНІСТЬ ТРУСКАВЕЦЬКОЇ „НАФТУСІ"

У Трускавці, курортній місцевості Львівської області, як інформує київська „Радянська Україна", великою популярністю користуються мінеральні води — „Нафтуся" і „Барбара". „Нафтусю" на замовлення одного мешканця Владивостоку вислано поштою. Це не єдиний випадок, бо всім тим, хто не може приїхати в Трускавець на лікування, на замовлення надсилають „Нафтусю" і лікувальну сіль „Барбара", озокерит.

Тарзан доганяє колісницю ТАРЗАН, Ч. 7741.

Швидко, П'єре, відкрий браму заки Тарзан сідає на коня!

Почуваюсь неначе доганяю духа... Мусить бути якесь логічне пояснення цього явища!